

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка
Кафедра біології, екології та методик їх навчання

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПРОПЕДЕВТИЧНА ПРАКТИКА

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
спеціальність **014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**
освітньо-професійна програма **Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

Кременець – 2023 р.

Робоча програма освітнього компонента «Пропедевтична практика» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Кременець. 2023. 15 с.

Розробники програми:

Галаган О.К., доцент, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання;

Бондаренко Т. Є., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри біології, екології та методик їх навчання.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри біології, екології та методик їх навчання

Протокол № 1 від „31” серпня 2023 року

В. о. завідувача кафедри

О. Кратко

1. Вступ

Програма вивчення освітнього компонента «Пропедевтична практика» складена згідно з освітньо-професійною програмою Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Освітній компонент «Пропедевтична практика» є нормативним у циклі професійної підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Зміст освітнього компоненту «Пропедевтична практика» пов'язаний із змістом таких дисциплін як вступ до фаху з елементами пропедевтичної практики, педагогіка, технології виховної роботи, психологія, методика навчання біології та основ здоров'я.

Пропедевтична педагогічна практика здобувачів вищої освіти II курсу проводиться у закладах загальної середньої освіти міста Кременця. Основним завданням цього виду практики є поєднання теоретичної підготовки студентів із практичним застосуванням набутих умінь і навичок під час проведення навчальної та позакласної роботи з біології та основ здоров'я.

Ключові слова: мета навчання, зміст освітнього процесу, матеріальна база для навчання біології та основ здоров'я, методи навчання, організація освітнього процесу з біології та основ здоров'я, педагогічна діяльність, технології навчання, форми організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я, НУШ.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3	Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	II	II
Загальна кількість годин – 180 год.		Семестр	
		III-IV	III-IV
		Лекції	
		–	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 / 2 самостійної роботи студента – 3 / 3	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Практичні	
		70 год.	18 год.
	Самостійна робота		
	100 год.	152 год.	
	Індивідуальні завдання		
	10 год.	10 год.	
	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Форма контролю: Залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 38,9%:61,1%

для заочної форми навчання – 10%:90%.

3. Мета та завдання освітнього компонента

Мета практики: поєднання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти з практичним застосуванням набутих вмінь і навичок проведення навчальної та позакласної роботи з біології та основ здоров'я, аналіз методів і педагогічних технологій, які використовуються вчителями у навчальній та позакласній роботі з біології та основ здоров'я.

Основними завданнями практики є: поглиблення і розширення теоретичних знань з методики біології та основ здоров'я і психолого-педагогічних дисциплін, набутих студентами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час проходження практики.

Завдання практики:

- ознайомитися з особливостями роботи школи, реалізацією положень Концепції НУШ (новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, наскрізний процес формування цінностей, педагогіка партнерства), особливості навчальних програм та підручників з біології та основ здоров'я, ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»;
- поглибити теоретичні знання та практичні навички, отримані в процесі вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка»;
- проаналізувати інноваційні методи навчання, оцінювання навчальних досягнень учнів на основі спостережень уроків з біології та основ здоров'я, ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»;
- вивчити структуру уроку, проаналізувати її основні елементи: організацію початку уроку, повідомлення теми, мети, плану уроку, мотивацію навчальної роботи учнів, етап засвоєння нових знань і формування умінь, перевірку та оцінку навчальних досягнень учнів, методичне забезпечення домашньої навчальної роботи учнів;
- проаналізувати форми позакласної роботи, які проводяться учнями під час уроків біології та основ здоров'я, ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут».

Здобувачі вищої освіти мають знати:

- предмет, зміст, основні функції та завдання методики навчання біології та основ здоров'я (ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут») у системі закладів ЗСО;
- структуру та зміст шкільного курсу біології та основ здоров'я, підручники з біології та основ здоров'я (ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»);
- структуру та класифікацію методів навчання;
- способи активізації пізнавальної діяльності учнів під час вивчення біології та основ здоров'я (ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»).

вміти:

- складати плани-конспекти окремих уроків; визначати конкретні цілі, завдання та етапи кожного уроку;
- обирати ефективні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному етапі уроку;
- складати план і сценарій позакласного заходу з біології та основ здоров'я (ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»);
- намічати об'єкти контролю навчальної діяльності учнів з урахуванням сформованості навичок і вмінь, добирати відповідні їм методичні прийоми;
- підбирати наочні посібники до уроку та позакласного заходу з біології та основ здоров'я (ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»);
- проводити позакласний захід з біології за складеним планом і сценарієм,
- проводити спостереження та аналіз відвіданих уроків з опорою на схему або вузькоцільове завдання та серії уроків з теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності;
- спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід учителів, студентів-практикантів, переносючи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи.

Освітній компонент сприяє розвитку таких **програмних компетентностей:**

- **Інтегральна** компетентність ІК. Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується комплексністю і невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

- ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні, діяти на основі етичних правил та академічної доброчесності.
- ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК10. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- ФК1. Здатність усвідомлювати соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вчителя біології та основ здоров'я.
- ФК2. Здатність проєктувати і провадити освітній процес із врахуванням сучасного розвитку суспільства та особистісної характеристики учня.
- ФК3. Здатність оперувати категоріально-поняттєвим апаратом сучасної психології та педагогіки.
- ФК4. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, особистісного та професійного самовдосконалення, навчання і саморозвитку.
- ФК5. Здатність проявляти креативність у розробці навчально-методичних матеріалів та здійсненні педагогічних досліджень.
- ФК10. Здатність демонструвати знання загальнометодологічного характеру, методики навчання біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти.
- ФК11. Здатність діагностувати і оцінювати рівень розвитку, досягнення й освітні потреби учнів.
- ФК12. Здатність формувати компетентнісний потенціал навчальних предметів «Біологія» та «Основи здоров'я».
- ФК13. Здатність керуватися у професійно-педагогічній діяльності міжнародними та вітчизняними нормативно-правовими документами.
- ФК14. Здатність трансформувати і впроваджувати прогресивний педагогічний досвід у власній професійній діяльності.
- ФК15. Здатність ефективно комунікувати, формувати сприятливий соціально-психологічний клімат у спільноті педагогічного колективу і класу, формувати команду, мотивувати інших до досягнення поставлених цілей.

Програмні результати навчання

- РН1. Осмислювати соціальну значущість педагогічної професії, підвищувати особистісний і професійний розвиток, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.
- РН2. Вміти використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізувати й опрацьовувати інформацію з метою використання її у сфері професійної діяльності із дотриманням принципів академічної доброчесності.
- РН4. Володіти інформаційно-комунікаційними технологіями і застосовувати їх для вирішення дослідницьких та практичних завдань у професійній галузі.
- РН6. Знати загальну структуру педагогічної та освітньої діяльності; розуміти психологічні механізми та закономірності, які лежать в основі виховання особистості, характеризувати психологічні особливості педагогічного спілкування та функціонування педагогічного колективу.
- РН7. Уміти встановлювати комунікативний контакт із учнями із врахуванням їх індивідуальних особливостей та збереження належного рівня психічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу.
- РН13. Уміти організувати освітній процес, адаптуючи його до рівня підготовки учнів; застосовувати відповідні методи та технології навчання з урахуванням особистісних характеристик школярів.
- РН16. Вміти організувати та забезпечувати діяльність учнів на уроках та в позаурочний час із дотриманням правил і рекомендацій щодо збереження здоров'я.
- РН17. Уміти використовувати основні нормативні документи в галузі освіти для здійснення професійної діяльності.

4. Програма освітнього компонента

Модуль 1. Організаційна робота

Ознайомлення із змістом та завданнями в період практики. Ознайомлення з навчальним закладом. Ознайомлення із завданнями і основними напрямками роботи навчального закладу на сучасному етапі. Знайомство із вчителем біології та основ здоров'я (ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»). Ознайомлення зі шкільною документацією: календарно-тематичними планами вчителів біології та основ здоров'я, планами проведення гуртків, планами організації позакласної роботи з біології та основ здоров'я. Ознайомлення зі змістом та структурою класного журналу. Складання індивідуального плану роботи на період практики. Ознайомлення з навчальними програмами, календарними планами з біології та основ здоров'я.

Підведення підсумків педагогічної практики. Оформлення звітної документації. Підсумкова конференція.

Модуль 2. Навчально-методична робота

Ознайомлення з реалізацією головних компонентів Концепції Нової української школи: новим змістом освіти, заснованим на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві; орієнтацією на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризмом; наскрізним процесом виховання, який формує цінності; педагогікою, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.

Ознайомлення з особливостями навчання біології та основ здоров'я у закладі загальної середньої освіти. Ознайомлення з наявними в кабінеті наочними посібниками, обладнанням, ТЗН, програмним забезпеченням. Ознайомлення і вивчення методичної системи роботи вчителів біології та основ здоров'я.

Відвідування і аналіз різних типів уроків, форм перевірки знань учнів, методів і форм подачі матеріалу, застосування наочності і її ефективності. Вивчення тематичних планів роботи вчителя біології та основ здоров'я. Ознайомлення з розділами шкільної програми, які вивчаються під час проходження практики, із змістом навчального матеріалу у підручнику.

Розробка фрагментів уроку і планів-конспектів пробних уроків з природознавства, біології та основ здоров'я.

Вивчення досвіду роботи вчителів біології та основ здоров'я. Бесіда з вчителями про їх досвід роботи. Ознайомлення з науково-методичною літературою та практичними питаннями використання інноваційних технологій під час викладання біології та основ здоров'я.

Модуль 3. Позакласна робота

Ознайомлення з системою позакласної роботи навчального закладу. Ознайомлення з планом позакласної роботи вчителя біології та основ здоров'я. Відвідування студентами і аналіз позакласного навчально-виховного заходу з біології та основ здоров'я. Аналіз та обговорення позакласних навчально-виховних заходів з біології та основ здоров'я. Проведення та обговорення позакласного заходу з біології та основ здоров'я.

Модуль 4. Психолого-педагогічна робота

Ознайомлення із планом роботи класного керівника; звернути увагу на роботу класного керівника з батьками. Ознайомлення з роботою організації громадського самоврядування навчального закладу. Проведення педагогічного спостереження за учнями. Дати характеристику індивідуальних особливостей одного учня. Підготовка і проведення виховного заходу (екскурсія, година спілкування, вечір, конкурс тощо).

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	практичні	інд. робота	сам. робота		лекції	практичні	інд. робота	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Організаційна робота										
1. Ознайомлення із змістом та завданнями в період практики. Складання індивідуального плану роботи на період практики.	4		2		2	9		1		8
2. Ознайомлення з навчальним закладом. Ознайомлення із організацією роботи у школі (розкладом уроків, розкладом дзвінків).	4		2		2	9		1		8
3. Знайомство із системою роботи вчителів біології та основ здоров'я. Ознайомлення із їх документацією: навчальними програмами, календарно-тематичними планами вчителів біології та основ здоров'я.	5		2		3	8				8
4. Ознайомлення зі змістом та структурою класного журналу.	5		2		3	9		1		8
5. Оформлення звітної документації.	5		2		3	8				8
6. Підсумкова конференція.	5		2		3	8				8
Разом за змістовим модулем 1	28		12		16	51		3		48
Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота										
7. Ознайомлення з реалізацією головних компонентів Концепції Нової української школи	5		2		3	8				8
8. Ознайомлення з розділами шкільної програми, які вивчаються під час проходження практики, із змістом навчального матеріалу в підручнику.	4		2		2	9		1		8
9. Ознайомлення з наявними в кабінеті наочними посібниками, обладнанням, ТЗН, програмним забезпеченням.	5		2		3	9		1		8
10. Відвідування і аналіз різних типів уроків, форм перевірки знань учнів, методів і форм подачі матеріалу, застосування наочності і її ефективності.	50		10		40	11		2		9
11. Розробка фрагментів уроку і планів-конспектів пробних уроків з природознавства, біології та основ здоров'я.	28		18		10	14		1		13

12. Проведення уроків з біології та основ здоров'я	18		8		10	14		4		10
13. Вивчення досвіду роботи вчителів біології та основ здоров'я. Бесіда з вчителями про їх досвід роботи.	4		2		2	8				8
14. Ознайомлення з науково-методичною літературою та практичними питаннями використання інноваційних технологій під час викладання біології та основ здоров'я.	4		2		2	10				10
Разом за змістовим модулем 2	118		46		72	83		9		74
Модуль 3. Позакласна робота										
15. Ознайомлення з планами проведення гуртків, планами організації позакласної роботи	4		2		2	9		1		8
16. Відвідування студентами і аналіз позакласного заходу з біології та основ здоров'я.	4		2		2	5		1		4
17. Проведення та обговорення позакласного заходу з біології та основ здоров'я.	4		2		2	4		1		3
Разом за змістовим модулем 3	12		6		6	18		3		15
Модуль 4. Психолого-педагогічна робота										
18. Ознайомлення із планом роботи класного керівника; звернути увагу на роботу класного керівника з батьками. Ознайомлення з роботою організації громадського самоврядування навчального закладу.	4		2		2	9		1		8
19. Проведення педагогічного спостереження за учнями. Дати характеристику індивідуальних особливостей одного учня.	4		2		2	5		1		4
20. Підготовка і проведення виховного заходу (екскурсія, година спілкування, вечір, конкурс тощо).	4		2		2	4		1		3
Разом за змістовим модулем 4	12		6		6	18		3		15
Разом за модулем I	170		70		100	170		18		152
ІНДЗ	10			10		10			10	
Разом	180		70	10	100	180		18	10	152

6. Теми практичних робіт та критерії оцінювання навчальних досягнень

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Ознайомлення із змістом та завданнями в період практики. Складання індивідуального плану роботи на період практики.	2/1*
2	Ознайомлення з навчальним закладом. Ознайомлення із організацією роботи у школі (розкладом уроків, розкладом дзвінків)	2/1
3	Знайомство із системою роботи вчителів біології та основ здоров'я. Ознайомлення із документацією вчителів біології та основ здоров'я: навчальними програмами, календарно-тематичними планами вчителів біології та основ здоров'я.	2/
4	Ознайомлення зі змістом та структурою класного журналу.	2/1
5	Оформлення звітної документації.	2/
6	Підсумкова конференція.	2/
Всього		12/3
Змістовий модуль 2		
7	Ознайомлення з реалізацією головних компонентів Концепції Нової української школи	2/
8	Ознайомлення з розділами шкільної програми, які вивчаються під час проходження практики, із змістом навчального матеріалу у підручнику.	2/1
9	Ознайомлення з наявними в кабінеті наочними посібниками, обладнанням, ТЗН, програмним забезпеченням.	2/1
10	Відвідування і аналіз різних типів уроків, форм перевірки знань учнів, методів і форм подачі матеріалу, застосування наочності і її ефективності.	10/2
11	Розробка фрагментів уроку і планів-конспектів пробних уроків з природознавства, біології та основ здоров'я.	18/1
12	Проведення уроків з біології та основ здоров'я	8/4
13	Вивчення досвіду роботи вчителів біології та основ здоров'я. Бесіда з вчителями про їх досвід роботи.	2/
14	Ознайомлення з науково-методичною літературою та практичними питаннями використання інноваційних технологій під час викладання біології та основ здоров'я.	2/
Всього		46/9
Змістовий модуль 3		
15	Ознайомлення з планами проведення гуртків, планами організації позакласної роботи	2/1
16	Відвідування студентами і аналіз позакласного заходу з біології та основ здоров'я.	2/1
17	Проведення та обговорення позакласного заходу з біології та основ здоров'я.	2/1
Всього		6/3
Змістовий модуль 4		
18	Ознайомлення із планом роботи класного керівника; звернути увагу на роботу класного керівника з батьками. Ознайомлення з роботою організації громадського самоврядування навчального закладу.	2/1
19	Проведення педагогічного спостереження за учнями. Дати характеристику індивідуальних особливостей одного учня.	2/1
20	Підготовка і проведення виховного заходу (екскурсія, година спілкування, вечір, конкурс тощо).	2/1
Всього		6/3
Разом		70/18

Примітка. * - заочна форма навчання

Критерії оцінювання фрагменту уроку

Методист-керівник навчально-педагогічної практики керується такими критеріями оцінки уроків студентів-практикантів:

Оцінка **"відмінно"** (10-12 балів) ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця даного уроку в серії уроків за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій досяг цілей уроку. При цьому:

1. повністю реалізовано виховний, освітній та розвиваючий потенціал уроку;
2. методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;
3. правильно встановлено послідовність і співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
4. студент правильно намічає об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю;
5. практикант володіє прийомами активізації всіх учнів класу і здійснює індивідуальний підхід до них;
6. студент уміє викликати інтерес до навчальних дій, що виконуються на уроці;
7. студент грамотно використовує технічні та інші допоміжні засоби навчання як наявні, так і самостійно виготовлені;
8. епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку може скоригувати свою заплановану діяльність.

Студент виявляє особливі творчі здібності.

Оцінка **"добре"** (7-9 балів) ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця даного уроку в серії уроків за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку досягнуті в цілому, але план виконано неповністю. При цьому:

1. не до кінця реалізовано виховний, освітній або розвиваючий потенціал уроку;
2. методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;
3. студент правильно намічає об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю;
4. студент веде урок іноземною мовою, але іноді робить несуттєві мовні помилки, які сам виправляє, а також помічає і виправляє більшість помилок учнів;
5. практикант володіє основними прийомами активізації всіх учнів класу, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них;
6. студент уміє викликати інтерес до більшості навчальних дій, що виконуються на уроці;
7. використовує наявні і самостійно виготовлені посібники, але методика їх використання не завжди раціональна;
8. епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку в деяких випадках може скоригувати свою заплановану діяльність.

Оцінка **"задовільно"** (4-6 балів) ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному правильно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив цілі, етапи уроку та методичні прийоми для досягнення цілей на кожному з них, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку досягнуті неповністю. При цьому:

1. не до кінця реалізовано виховний, освітній, розвиваючий потенціал уроку;
2. методичні прийоми не завжди раціональні, не відповідають меті;
3. неправильно намічені об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовуються одноманітні прийоми контролю;
4. студент недостатньо володіє прийомами активізації всіх учнів на уроці, не здійснює індивідуальний підхід до них;
5. вміє викликати інтерес до деяких навчальних дій, що виконуються на уроці,
6. мало і не завжди раціонально використовує наочні посібники, не виготовляє їх сам;

7. постійно користується конспектом у ході уроку і не може скоригувати свою діяльність у разі необхідності.

Оцінка **"незадовільно"** (3-0 балів) ставиться, якщо студент, не правильно в методичному спланував урок, не правильно намітив цілі, етапи уроку та методичні прийоми для досягнення цілей на кожному з них, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку не досягнуті

Критерії оцінювання позакласного заходу

Оцінка **"відмінно"** (10-12 балів) ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував позакласний захід, намітив реальні виховні та пізнавальні цілі, вміло застосував доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, розвивав активність і інтерес учнів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Позакласний захід характеризують актуальність, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку учнів, правильність і доступність висновків, рекомендації учням для самовиховання, ефективність використання часу, вплив на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення загальнолюдських цінностей, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо). Студент виявляє особливі творчі здібності.

Оцінка **"добре"** (7-9 балів) ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував позакласний захід, намітив реальні виховні та пізнавальні цілі, застосував доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, розвивав активність і інтерес учнів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Позакласний захід характеризують актуальність, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку учнів, правильність і доступність висновків, рекомендації учням для самовиховання, ефективність використання часу, вплив на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення загальнолюдських цінностей, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо). При цьому не до кінця реалізовано виховний та розвиваючий потенціал заходу.

Оцінка **"задовільно"** (4-6 балів) ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному грамотно в методичному і мовному аспектах спланував позакласний захід, намітив реальні виховні та пізнавальні цілі, застосував не завжди доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, розвивав активність і інтерес учнів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Не в повній мірі проявляється послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку учнів, правильність і доступність висновків, рекомендації учням для самовиховання, вплив на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення загальнолюдських цінностей, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо). При цьому не до кінця реалізовано виховний та розвиваючий потенціал уроку.

Оцінка **"незадовільно"** (0-3 бали) ставиться, якщо студент не грамотно в методичному і мовному аспектах спланував позакласний захід, не правильно намітив виховні та пізнавальні цілі, застосував не завжди доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, не розвивав активність і інтерес учнів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Позакласний захід не характеризують послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку учнів, правильність і доступність висновків, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо). При цьому не реалізовано виховний та розвиваючий потенціал заходу.

7. Завдання для самостійної роботи

n/n	<i>Назва теми</i>		<i>Год.</i>
1.	Ознайомлення із змістом та завданнями в період практики. Складання індивідуального плану роботи на період практики.	Заповнення щоденника педагогічної пропедевтичної практики	2/8*
2.	Ознайомлення з навчальним закладом. Ознайомлення із організацією роботи у школі (розкладом уроків, розкладом дзвінків)	Оформлення записів у щоденнику щодо організації освітнього процесу у школі	2/8
3.	Знайомство із системою роботи вчителів біології та основ здоров'я. Ознайомлення із документацією вчителів біології та основ здоров'я: навчальними програмами, календарно-тематичними планами вчителів біології та основ здоров'я.	Оформлення записів у щоденнику. Ознайомлення із навчальними програмами, календарно-тематичними планами вчителів біології та основ здоров'я. Визначення тем уроків поточного тижня	2/8
4.	Ознайомлення зі змістом та структурою класного журналу.	Оформлення записів у щоденнику щодо структури класного журналу та записів у ньому вчителя біології на поточний період	3/8
5.	Ознайомлення з реалізацією головних компонентів Концепції Нової української школи	Оформлення записів у щоденнику реалізацією головних компонентів Концепції Нової української школи	3/8
6.	Ознайомлення з розділами шкільної програми, які вивчаються під час проходження практики, із змістом навчального матеріалу у підручнику	Аналіз діючих підручників, зошитів та інших друкованих засобів навчання, які використовує вчитель біології та основ здоров'я.	3/8
7.	Ознайомлення з наявними в кабінеті наочними посібниками, обладнанням, ТЗН, програмним забезпеченням.	Оформлення записів у щоденнику щодо забезпечення кабінету біології наочними посібниками, обладнанням, ТЗН, програмним забезпеченням.	3/8
8.	Відвідування і аналіз різних типів уроків, форм перевірки знань учнів, методів і форм подачі матеріалу, застосування наочності і її ефективності.	Оформлення у щоденнику аналізів уроків	40/9
9.	Розробка фрагментів уроку і планів-конспектів пробних уроків з природознавства, біології та основ здоров'я.	Розробка фрагментів уроку і планів-конспектів пробних уроків з природознавства, біології та основ здоров'я.	10/13
10.	Проведення уроків з біології та основ здоров'я	Написання конспекту для проведення пробного уроку	10/10
11.	Вивчення досвіду роботи вчителів біології та основ здоров'я. Бесіда з вчителями про їх досвід роботи.	Оформлення у щоденнику записів про досвід роботи вчителів біології та основ здоров'я.	2/8
12.	Ознайомлення з науково-методичною літературою та практичними питаннями використання інноваційних технологій під час викладання біології та основ здоров'я.	Аналіз науково-методичної літератури та практичними питаннями використання інноваційних технологій під час викладання біології та основ здоров'я.	2/10

13.	Ознайомлення з планами проведення гуртків, планами організації позакласної роботи	Оформлення у щоденнику аналізу плану проведення гуртків, плану організації позакласної роботи вчителя	2/8
14.	Відвідування студентами і аналіз позакласного заходу з біології та основ здоров'я.	Оформлення у щоденнику аналізу позакласного заходу	2/4
15.	Проведення та обговорення позакласного заходу з біології та основ здоров'я.	Підготовка сценарію позакласного заходу	2/3
16.	Ознайомлення із планом роботи класного керівника. Ознайомлення з роботою організації громадського самоврядування навчального закладу.	Оформлення у щоденнику аналізу плану проведення гуртків, плану організації виховної роботи вчителя	2/8
17.	Проведення педагогічного спостереження за учнями. Характеристика індивідуальних особливостей учнів.	Оформлення у щоденнику аналізу виховного заходу та характеристики на учня.	2/4
18.	Підготовка і проведення виховного заходу (екскурсія, година спілкування, вечір, конкурс тощо).	Підготовка сценарію виховного заходу	2/3
19.	Оформлення звітної документації.	Оформлення звітної документації	3/8
20.	Підсумкова конференція.	Підготовка до виступу на звітній конференції	3/8
	Разом		100/152

Примітка. * - заочна форма навчання

8. Методи навчання

Лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, ілюстрування, демонстрування, самонавчання, лекція-візуалізація, стендова доповідь, екскурсія.

9. Методи контролю

Усне та письмове опитування, презентація робіт, оцінювання аналізів та конспектів уроків, тестовий контроль, залік.

10. Методичне забезпечення

1. Робоча програма освітнього компонента.
2. Зразки аналізу уроку та позакласного заходу з біології та основ здоров'я.
3. Програми гуртків.
4. Методичні розробки уроків.
5. Методичні розробки позакласних заходів.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

№ п/п	Види діяльності	К-сть балів
I семестр		49
1.	Аналіз уроків з біології, основ здоров'я, ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут».	0-15
2.	Аналіз позакласного заходу з біології або основ здоров'я (ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»).	0-5
3.	Аналіз виховного заходу	0-5
4.	Проведення студентами фрагменту уроку з інтегрованого курсу «Пізнаємо природу»	12
5.	Проведення студентами позакласного заходу з біології або основ здоров'я (ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»).	12
II семестр		51
6.	Проведення студентами фрагменту уроку з біології	12
7.	Проведення студентами фрагменту уроку з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»	12
8.	Проведення студентами виховного заходу з біології та основ здоров'я (ІК «Пізнаємо природу», ІК «Здоров'я, безпека і добробут»).	12
9.	Оформлення щоденника і захист практики	15
	Разом	100

Примітка. Результати, отримані студентом у рамках неформальної освіти, можуть бути зараховані як частина освітнього процесу та прийняті до уваги під час оцінювання відповідних тем або модулів навчальної дисципліни, що дає змогу врахувати набуті знання та навички.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

12. Рекомендована література

Базова

1. Безперервна пропедевтична педагогічна практика в умовах кредитно-модульної системи освіти: методичні рекомендації студентам практикантам. Харків: ХНПУ, 2006. 22 с. URL: http://kafinfo.org.ua/files/Praktika/Bezperervna_propedevtychna_praktyka_metodychni_rekomendatsii.pdf
2. Грицай Н. Б. Методика навчання біології: навчальний посібник. Львів: Новий світ, 2000, 2019. 312 с.
3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
4. Новий освітній простір: Інформаційний посібник, 2019 : URL : http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/NOP_Motivuyuchiy-prostir.pdf?fbclid=IwAR1wgpWNjVUhfE6uJH0abN7iFcWAXQAWMtMoGj1epbBQUXX47kRw_Z8Qc
5. Прокоп І.С., Костащук О.І Педагогічна пропедевтична практика : метод.

рекомендації. Чернівці, 2019. : URL : <https://ru.calameo.com/books/006135845552d26ffef10>

6. Пропедевтична практика III курс [Текст] : методичні рекомендації / упоряд. : Гриньова М. В., Малаканова Л. В., Сорокіна Г. Ю. Полт. нац. пед. ун-т. імені В.Г. Короленка. Полтава: ПП «Астроя». 2014. 53 с. : URL : <http://files.pedmasterpnpri.webnode.com.ua/200000613-689856a1c8/%D0%BF%>

7. Щоденник пропедевтичної практики. : URL : wp-content/uploads/2017/02/щоденник-практики-3-курс.pdf

8. Зразок-оформлення-плану-конспекту <http://grytsai.rv.ua/wp-content/uploads/2018/10/Зразок-оформлення-плану-конспекту.pdf>

9. Лисогор Людмила, Берендєєв Сергій, Косенчук Юлія. Використання електронних освітніх матеріалів у освітньому процесі: сучасні підходи і технології Нової української школи. Випуск 1 : Навчально-методичний посібник. Київ, 2023. 117 с.

Додаткова література

1. Вітюк В. В. Готовність педагогів до змін в умовах реалізації Концепції "Нова українська школа. Педагогічний пошук. 2017. № 2. С. 3–6. : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedp_2017_2_3

2. Гладун М. А. Сучасні онлайн інструменти інтерактивного навчання як технологія співробітництва. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2018. Вип. 4. С. 33-43. : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeeetu_2018_4_6

3. Коропатник М. М. Медійна та інформаційна грамотність – одна із важливих компетентностей, які має формувати нова українська школа: виклики інформаційного суспільства. *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки*. 2017. № 3. С. 99-106. : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzspp_2017_3_14

4. Майнаєв Ф. Я. Формування мотивів застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання. *Імідж сучасного педагога*. 2018. № 1. С. 19-22. : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/isp_2018_1_6

5. Шабаєва Л. М. Нова українська школа: філософські основи обґрунтування *Гілея: науковий вісник*. 2017. Вип. 125. С. 349-352. : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2017_125_91

Інформаційні ресурси

1. Загальні методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу у п'ятих класах загальноосвітніх навчальних закладів (лист МОН України від 24.05.13 № 1/9- 368). : URL : <http://www.mon.gov.ua>

2. Концептуальні засади реформування середньої школи «Нова українська школа» : URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>

3. Відкритий урок: професійний журнал для вчителів. : URL : <http://osvita.ua/school>

4. Острів знань : Освітній шкільний інтернет-портал. : URL : <http://ostriv.in.ua/>

5. Педагогічні науки:теорія, історія, інноваційні технології Науковий журнал : URL :http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pednauk/

6. Наукове електронне фахове видання «Народна освіта» : URL : www.narodnaosvita.kiev.ua

7. Освітній портал " Педагогічна преса". : URL : <http://pedpresa.ua>

8. Щоденник. Уа. : URL : <http://shodennik.ua>

9. Українська педагогіка. : URL : <http://ukped.com>

10. Інформаційний портал "Знання". – <http://znannya.info>

11. Методичний портал. : URL : <http://pedsovet.su>

12. Тестування і моніторинг в освіті. : URL : <http://timo.com.ua>

13. Курс "НУШ: базова середня освіта" від ГО «Освіторія» <https://osvitoria.university/courses/ZSjaMgJDF/>

14. Як учителю використовувати штучний інтелект для уроків: URL : <https://osvitanova.com.ua/posts/5906-yak-uchyteliu-vykorystovuvaty-shtuchnyi-intelekt-dlia-urokiv>